

Acute Postoperative and Post Traumatic Pain Management

Nenad Zornić Faculty of Medical Sciences

Logo of your organization

Lecture/10.12.2018.

Бол - дефиниција

Бол представља индивидуално, субјективно искуство повезано са актуелним или потенцијалним оштећењем ткива, чија је манифестација резултат сложене интерреакције физиолошких и неурохемијских ефеката са психосоцијалним факторима.

- Акутни бол бол у првих 7 дана од операције
- ➤ Хронични бол бол који траје дуже од 3 месеца

▶Акутни постоперативни бол – бол услед хируршке интервенције, као и процедурални бол (дренови, сонде, катетери).

Патофизиологија постоперативног бола

болна сензација са места хируршке инцизије се разликује од других болних сензација (неуропатски бол, бол као последица инфламације)

хипералгезија на месту хируршке инцизије: посредована Аδ и С влакнима

 α -amino-3-hydroxy-5-methyl-4-isoxazole-propionate (AMPA)/kainate

↓ рН ↑ [лактата] – исхемијски механизам може да утиче на настанак бола

Предиктори постоперативног бола

Преоперативни бол

Млађе животно доба

Анксиозност

Гојазност

Страх од интервенције

Тип операције (абдоминалне, торакалне, ортопедске, дугог трајања)

Посебне субпопулације болесника код којих бол може бити неадекватно третиран:

- ■педијатријски болесници
- ■геријатријски болесници
- ■критично оболели
- ■болесници са оштећеним когнитивним функцијама

- Акутни бол није само непријатно искуство
- Бол покреће стресни одговор на хируршку трауму:
- Р Повећање симпатичке активности
- 🕨 Ослобађање стрес хормона
- Оштећење имуне функције
- Повећање коагулабилности

Повећање симпатичке активности:

Тахикардија

Хипертензија - повећана потрошња кисеоника -- ИМ

↑ SVR - смањује регионални крвни проток у кожи и поткожи – ремети зарастање рана и погодује развоју инфекције на месту хируршког рада

Имобилизација због бола + хиперкоагулабилност:

венски тромбоемболизам

плућна емболија

Бол (абдомен, грудни кош) ремети:

Дубоко дисање Кашаљ Искашљавање

Ателектаза, хипоксемија, пнеумонија

Бол појачава катаболизам:

Стимулише разградњу протеина Подиже ниво гликемије

Ремети зарастање оперативне ране

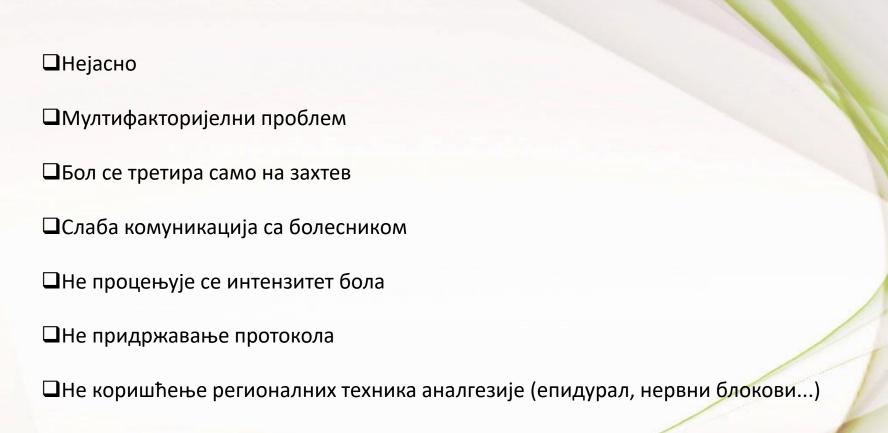
Психолошке последице:

Ремећење сна Психомоторна агитација

- третман изузетно значајан у постоперативном лечењу болесника
- само 1 од 4 хируршка болесника добија адекватну постоперативну аналгетску терапију
- Холандија, 1420 болесника и поред протокола за постоп. Терапију бола 41% болесника имало на дан операције епизоду средњег до јаког бола
- САД, 250 болесника 80% средњи до јак бол на дан операције 86% јак бол по отпусту из болнице
- Деца након тонзилектомије и аденоидектомије: 86% значајан бол на дан први дан након операције

Strengthening Capacities for Higher Education of Pain Medicine in Western Balkan countries - HEPMP

Не пропоручује се коришћење виталних знакова (↑Фр, ↑ТА) као самосталних показатеља пристутва бола, већ само као знак-упозорење да треба бол проценити применом неке од наведених скала.

<u>Скале:</u> Behavioral pain scale (BPS) и Critical-Care Pain Observation Tool (CCPOT) су најверодостојније и најпоузданије скале за процену бола код не-вербалних болесника, односно нумеричка скала за вербалне болеснике.

Be 19thening Caparite to Higher Education of Paln Medicine in Western Bilkan to 1911 195 HEPMP

Параметар	Бодови (1-4)	
Експресија лица	Релаксиран — 1 Делимично стегнут (набрано чело) -2 Изразито намрштен (жмури) -3 Гримасе — 4	
Покрети горњих екстремитета	Без покрета — 1 Делимично савијен -2 Компл. савијен са флексијом прстију — 3 Перманентна ретракција- 4	
Усклађеност са механичким вентилатором	Толерише — 1 Кашље, али углавном толерише вентилацију— 2 Бори се са вентилатором-3 Не може се контролисати вент - 4	

3бир: 3 – нема бола 12- максимални бол

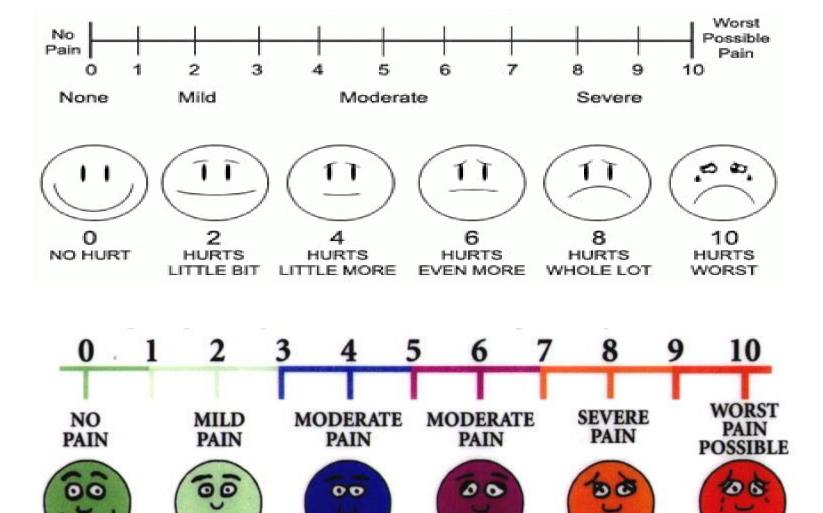
Critical-Care Pain Observation Tool (CCPOT)

Индкикатор	Бодови (0, 1, 2)
Експресија лица	Релаксиран — 0 Напет -1 Гримасе -2
Покрети тела	Без покрета – 0 Протективни покрети (додирује болно место) -1 Немиран, чупа тубус-2
Мишићна тензија	Релаксиран – 0 Отпор на пасивне покрете -1 Изразита резистенција на покрет-2
Усклађеност са вентилатором / вокализација	Толерише (аларми се не укључују) -0 Кашље, али толерише-1 Бори се са вентилатором -2 Говори нормално-0 Уздише стење-1 Виче, јеца -2
Збир 0 – 8	

[&]quot;Inis project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

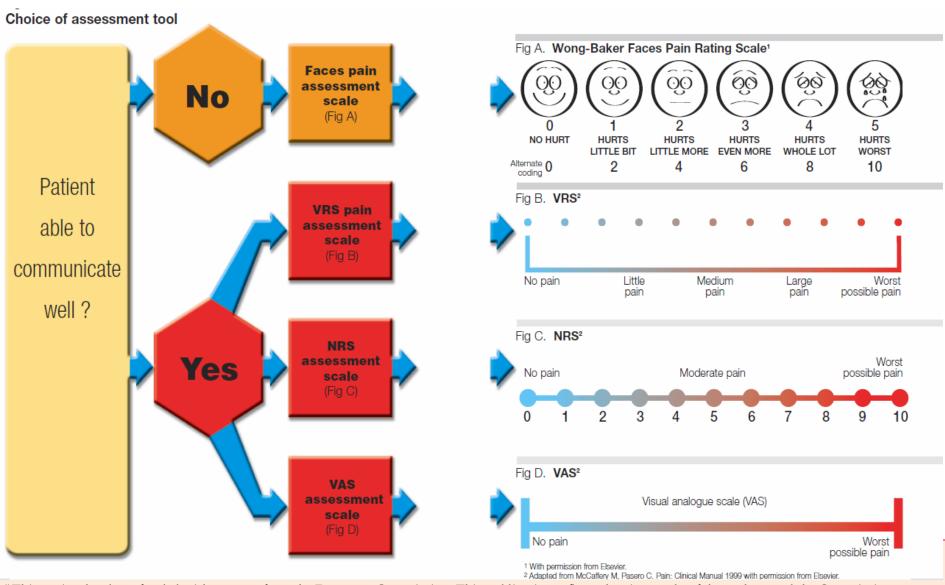
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Троцена интензитета бола

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Троцена интензитета бола

"This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

Practice Guidelines for Acute Pain Management in the Perioperative Setting

An Updated Report by the American Society of Anesthesiologists Task Force on Acute Pain Managemer

PRACTICE Guidelines are systematically developed recommendations that assist the practitioner and patient in making decisions about health care. These recommendations may be adopted, modified, or rejected according to clinical needs and constraints and are not intended to replace local institutional policies. In addition, Practice Guidelines developed by the American Society of Anesthesiologists (ASA) are not intended as standards or absolute requirements, and their use cannot guarantee any specific outcome. Practice Guidelines are subject to revision as warranted by the evolution of medical knowledge, technology, and practice. They provide basic recommendations that are supported by a synthesis and analysis of

Updated by the American Society of Anesthesiologists (ASA) Committee on Standards and Practice Parameters, Jeffrey L. Apfelbaum, M.D. (Committee Chair), Chicago, Illinois; Michael A. Ashburn, M.D., M.P.H. (Task Force Chair), Philadelphia, Pennsylvania; Richard T. Connis, Ph.D., Woodinville, Washington; Tong J. Gan, M.D., Durham, North Carolina; and David G. Nickinovich, Ph.D., Bellevue, Washington. The previous update was developed by the ASA Task Force on Acute Pain Management: Michael A. Ashburn, M.D., M.P.H. (Chair), Salt Lake City, Utah; Robert A. Caplan, M.D., Seattle, Washington; Daniel B. Carr, M.D., Boston, Massachusetts; Richard T. Connis, Ph.D., Daniel, Washington; Brian Ginsberg, M.D., Durham, North Carolina; Carmen R. Green, M.D., Ann Arbor, Michigan; Mark J. Lema, M.D., Ph.D., Buffalo, New York; David G. Nickinovich, Ph.D. Belloue, Washington; and Linda Jo Rice, M.D., S. Petersburg, Florida.

Received from the American Society of Anesthesiologists, Park Ridge, Illinois. Submitted for publication October 20, 2011. Accepted for publication October 20, 2011. Supported by the American Society of Anesthesiologists and developed under the direction of the Committee on Standards and Practice Parameters, Jeffrey L. Apfelbaum, M.D. (Chair). Approved by the ASA House of Delegates on October 19, 2011. A complete list of references used to develop these updated Guidelines, arranged alphabetically by author, is available as Supplemental Digital Content 1, http://links.lww.com/ALN/A780.

Address correspondence to the American Society of Anesthesiologists: 520 North Northwest Highway, Park Ridge, Illinois 60068-2573. These Practice Guidelines, as well as all published ASA Practice Parameters, may be obtained at no cost through the Journal Web site, www.anesthesiology.org.

*American Society of Anesthesiologists Task Force on Acute Pain Management: Practice guidelines for acute pain management in the perioperative setting: An updated report by the American Society of Anesthesiologists Task Force on Acute Pain Management. Anesthesiology 2004; 100:1573–81.

Copyright © 2012, the American Society of Anesthesiologists, Inc. Lippincott Williams & Wilkims. Anesthesiology 2012; 116:248-73

- What other guideline statements are available on t
 These Practice Guidelines update the "Practice for Acute Pain Management in the Perioperativ adopted by the ASA in 2003 and published in 2
- Why was this guideline developed?
 In October 2010, the Committee on Standards at Parameters elected to collect new evidence at whether recommendations in the existing Pracline were supported by current evidence.
- How does this statement differ from existing guide New evidence presented includes an updated er scientific literature and findings from surveys of er randomly selected ASA members. The new finding necessitate a change in recommendations.
- Why does this statement differ from existing guide
 The ASA guidelines differ from the existing guide
 cause they provide new evidence obtained from
 entific literature as well as findings from new
 expert consultants and randomly selected ASA

the current literature, expert and practitioner opini rum commentary, and clinical feasibility data.

This document updates the "Practice Gu Acute Pain Management in the Perioperative Updated Report by the American Society of A gists Task Force on Acute Pain Management," the ASA in 2003 and published in 2004.*

Methodology

A. Definition of Acute Pain Management in the Perioperative Setting

For these Guidelines, acute pain is defined as present in a surgical patient after a procedure. Sube the result of trauma from the procedure or related complications. Pain management in the p setting refers to actions before, during, and after

Преоперативни приступ

- Настављање преоп. терапије
- Третман за редукцију преоп.

бола

- Премедикација и анксиолиза
- Едукација болесника и породице

Perioperativni pristup:

- centralna neuroaxijalna analgezija
- PCA intravenska/epiduralna
- periferna regionalna analgezija

ASA preporuke:

- opioidi i.v., PCA, neuroaxialno
- ne i.m. na zahtev bolesnika

Supplemental digital content is available for this are URL citations appear in the printed text and are available in both the HTML and PDF versions of this article. Links to the digital files are provided in the HTML text of this article on the Journal's Web site (www.anesthesiology.org).

blication reflects the views only of the author, and the Commission cannot

Postoperative Pain Management Good Clinical Practice

General recommendations and principles for successful pain management

Produced in consultation with the European Society of Regional Anaesthesia and Pain Therapy

Балансирана мултимодална аналгезија

12-CBHE-JP (2017 - 3109 / 001 - 001)

ication reflects the views only of the author, and the Commission cannot of the information contained therein"

Мултимодалне технике за постоперативну аналгезију

- ■Мултимодална техника: коришћење два или више аналгетика са различитим механизмом аналгетског дејства. аналгетици могу бити примењени истим путем или различитим
- ■Мултимодална ASA препоруке: кад год је могуће користити мултимодалну технику размотрити примену централних неуроблокова/локални анестетици

NSAIDs, COXIBs или ацетаминофен

Pharmacological options of pain management

Non-opioid analgesics Paracetamol

NSAIDs, including COX-2 inhibitors* Gabapentin, pregabalin²

Weak opioids Codeine Tramadol

Paracetamol combined with codeine or tramadol

Strong opioids

Morphine
Diamorphine
Pethidine
Piritramide
Oxycodone

Adjuvants**

Ketamine Clonidine

за постоперативну аналгезију

Heypaксијакно: morfin + LA sufentanil + LA

Системски: opioidi (Mo, fentanil, sufentanil, tramadol)

+

NSAIDs COX NSAIDs Pregabalin Gabapentin

pain expected following different types of surgery¹

Mild intensity pain

For example: Inguinal hemia Varices Laparoscopy

Moderate intensity pain

For example: Hip replacement Hysterectomy Jaw surgery

Severe intensity pain

For example: Thoracotomy Upper abdominal surgery Aortic surgery Knee replacement

- (i) Paracetamol and wound infiltration with local anaesthetic
- (ii) NSAIDs (unless contraindicated) and
- (iii) Epidural local analgesia or major peripheral nerve or plexus block or opioid injection (IV PCA)
- Paracetamol and wound infiltration with local anaesthetic
- (ii) NSAIDs (unless contraindicated) and
- (iii) Peripheral nerve block (single shot or continuous infusion) or opioid injection (IV PCA)
- Paracetamol and wound infiltration with local anaesthetic
- NSAIDs (unless contraindicated) and
- (iii) Regional block analgesia Add weak opioid or rescue analgesia with small increments of intravenous strong opioid if necessary

7 – 3109 / 001 – 001)

ie views only of the author, and the Commission cannot n contained therein"

Морфијум

Morphine

Administration	 (i) Intravenous. (ii) Subcutaneous by continuous infusion or intermittent boluses via indwelling cannula. (iii) Intramuscular (not recommended due to incidence of pain. 5-10 mg 3-4 hourly).
	or pairs or to mg or mounty).

Dosage:

IV PCA

Subcutaneous

Bolus: 1-2 mg, lockout: 5-15 min (usually 7-8 min), no background infusion.
0.1-0.15 mg/kg 4-6 hourly, adapted in relation to pain score, sedation and respiratory rate.

Monitoring

Pain score, sedation, respiratory rate, side effects.

Comments

Side effects such as nausea, vomiting, sedation and apnoea.

No other opioid or sedative drug should be administered.

"This pro

Comments

Administration (i) Intravenous: inject slowly (risk of high incidence of NV). (ii) Intramuscular. (iii) Oral administration as soon as possible. Dosage 50-100 mg 6 hourly. Monitoring Pain score, sedation, respiratory rate, side effects.

Tramadol reduces serotonin and norepinephrine

reuptake and is a weak opioid agonist.

equivalent to 5-15 mg morphine.

In analgesic efficiency, 100 mg tramadol is

Sedative drugs can have an additive effect.

[&]quot;This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

Paracetamol

Comments

Administration	(i) Intravenous: Start 30 min before the end of
	surgery.

(ii) Oral administration as soon as possible.

Duration: as long as required.

Dosage 4 x 1 g paracetamol/day (2 g propacetamol/day).

Dose to be reduced (e.g. 3 x 1 g/day) in case of hepatic insufficiency.

Monitoring Pain scores.

Should be combined with NSAID and/or opioids or loco-regional analgesia for moderate to severe pain.

Trojectituitivet. Judder en Trout Tho en inde cone in (2011 Judd 1001)

NSAIDs1		
Administration	(i) Intravenous: administration should start at least 30-60 min before end of surgery.(ii) Oral administration should start as soon as possible.Duration: 3-5 days.	
Dosage examples	(i) Conventional NSAIDs include: ketorolac: 3 x 30-40 mg/day (only IV form) diclofenac: 2 x 75 mg/day ketoprofen: 4 x 50 mg/day (ii) Selective NSAIDs include: meloxicam 15 mg once daily COX-2 inhibitors are now licensed for postoperative pain management. They are as efficient as ketorolac but reduce GI side effects. Examples include: parecoxib: 40 mg followed by 1-2 x 40 mg/day (IV form) or celecoxib: 200 mg/day. However, there is some debate due to cardiovascular risks in patients with arteriosclerosis. *See note below Table 2, page 17	
Monitoring	Pain scores. Renal function in patients with renal or cardiac disease, elderly patients, or patients with episodes of severe hypotension. Gastrointestinal side effects. Non-selective NSAIDs would be combined with proton inhibitors (i.e. omeprasol) in patients at risk of gastrointestinal side effects.	
Comments	Can be added to the pre-medication. Can be used in association with paracetamol	

"This project has

Can be used in association with paracetamol and/or opioids or local regional analgesia for moderate to severe pain.

or, and the Commission cannot

Strengthening Capacities for Higher Education of Pain Medicine in Western Balkan countries - HEPMP

Аналгетик	Начин примене	Доза	Временски интервал	
Morfin	i.v.	1-2 mg		
Petidin (Meperidin)	i.v., i.m.	0.5-1.5 mg/kg	na 4-6 h	
Tramadol	i.v., i.m., s.c.	50-100 mg	na 6 h	
Paracetamol	i.v.	1 g	na 6 h	
NSAIL-неселективни СОХ инхибитори				
Ketorolak	i.v.	30-40 mg	na 6 h	
Diklofenak	i.v.	75 mg	na 12 h	
Ketoprofen	i.v.	50 mg	na 6 h	
NSAIL-селективни COX-2 инхибитори				
Celecoxib	Per os	200 mg	jednom dnevno	
Meloxicam	Per os	15 mg	jednom dnevno	
Parecoxib Project number: 585927-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP (2027 - 3109 / 001 - 001) 2 puta dnevno				

Концентрација лека	Болус	Сигурносни интервал	Континуирана инфузија
Morfin (1 mg/ml)	0.5-2.5 mg	5-10 minuta	0.01-0.03 mg/kg/h
Fentanil	10-20 μg	5-10 minuta	0.05-0.1µg/kg/h
(0.01 mg/ml)			

Лек	Потребна доза	Сигурносни	Континуирана
		интервал	инфузија
Morfin	100–200 µg	10–15 minuta	300–600 μg/h
Fentanil	10–15 μg	6 minuta	80–120 μg/h
Bupivacain 0.125% + fentanil 4µg/ml	2 ml	10 minuta	4 ml/h
Ropivacain 0.2% + fentanil 5 µg /ml	2 ml	20 minuta	5 ml/h

Закључак

- ■Процена бола
- **Ц**Документовање
- Мултимодална аналгезија
- □Протокол за аналгезију
- □Избор и дозу аналгетика прилагодити болеснику, оперативном захвату, присуству других обољења
- **Пили болних синдрома**Project number: 585927-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP (2017 3109 / 001 001)